

GENÇLİK ve TEKNOLOJİ

A.Kadir ASLAN*

ABSTRACT

One of the most important problems of the twenty-first century is "Youth and Technology" Is it "a fascination or alienation?" If we consider about the conditions prevailing in the society, we can explain and find solutions to youth problems. Technology is one of them. The young generations of this century have born into technology, and grown up within it. They are sometimes for it, and sometimes against it. So, the reason of the attitudes of young generations should be analyzed carefully.

Keywords: Youth, technology, emotional sphere, normative-volitional sphere, cognitive sphere, social behavior.

---

* Prof. Dr. Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi.

21. yüzyılın en dikkate değer özelliği kuşkusuz teknolojik alandaki müthiş gelişmelerdir. Söz konusu bu göz kamaştırıcı ve büyüleyici gelişmenin ortaya çıkardığı en önemli sorun özellikle gençlerin teknolojik yaşama uyum sorunudur. Aslında bu durum makro düzeyde toplumun genelinin sorunudur. Dolayısıyla bir bakıma toplumsal bir sorun ile karşı karşıyayız.

Eğer genel anlamda toplumsal sorunların üstesinden gelecek çözüm yolları üretemez isek, toplumun en dinamik kesimini ve geleceğini oluşturacak gençlerin de problemlerini ve rahatsızlıklarını anlayamayız. Tüm toplumun olduğu gibi gençliğin de yaşamla ilgili sorunlarından biri teknolojidir. Zira genç kuşaklar dünya teknolojisi içinde, (hatta bazen bu teknolojinin yardımı ile) doğuyor, (örneğin tüp bebek yöntemi) yaşıyor, büyüyor, dolayısıyla bütün benliği ile teknolojiden etkileniyor. Sonuçta, teknolojinin göz kamaştırıcı gelişmelerine karşı "hayranlık" ya da "vazgeçme, reddetme" gibi bir tutum geliştirmeye başlıyor. Bu nedenle, günümüz gençliği zaman zaman mekanik dünyaya isyan etmekle ya da bu dünyanın esiri olmakla nitelendirilse de hiç kuşku yok ki teknolojinin bütün yararlarını ve kolaylıklarını kabul ediyordur.

Bu bağlamda, karşımıza çıkan en temel sorunlardan birini şöyle formüle edebiliriz:

Genç kuşaklar yaşamlarının her anında karşılaştıkları günümüz teknoloji ürünleri olan otomatik kapıları, asansörleri, motosikletleri, uzay araçlarını, bilgisayarları ret mi ediyorlar yoksa onlara hayran mı kalıyorlar?

Ya da başka bir anlatımla, modern gençlik, içinde yaşadığı teknolojik dünyaya uzak ve eleştirel mi bakıyor, yoksa hayran ve hevesli mi yaklaşıyor?

Bu konuda açıklanması gereken dört konu başlığının varlığından söz edebiliriz. Bunlar:

1. Teknoloji
2. Gençlik
3. Genç kuşaklar teknolojik dünya ve bu dünya içindeki tutumları hakkında ne düşünüyorlar?
4. Bu konuda genç kuşaklara nasıl bir eğitsel yardım sağlanabilir?

Ne var ki, bu konular üzerindeki tartışmalarda çoğu zaman bir uzlaşma sağlanamamaktadır. Çünkü temel kavramları, bu tartışmalara katılanlar farklı biçimlerde yorumlamaktadırlar. Bu nedenle öncelikle iki temel kavramımız olan "gençlik" ve "teknoloji" terimlerini açıklamaya çalışalım.

Gençlik, çocuklukla erişkinlik arasında yer alan gelişme, ruhsal olgunlaşma ve yaşama hazırlık dönemidir. Ergenlikle başlayan hızlı büyüme, gençlik çağının sonunda bedensel, cinsel ve ruhsal olgunlukla biter. Genellikle ilk ergenlik belirtileriyle başlayan gençlik çağı büyümenin durmasına kadar sürer ve 12-21 yaşlarını kapsar. Bu çağa Batı dillerinde büyüme anlamına gelen "Adolescence" adı verilir. İngilizce'deki "Teenage" sözü de 13-19 yaşları arasındaki gençlik dönemini belirtir. Gençlik çağının tanımı bedensel ve cinsel gelişmeye göre yapılıncı başlangıcı da bitişi de belirsiz olmaktadır.

Çünkü ergenliğe giriş erken veya daha geç olabilmektedir. Genellikle 12-15 yaş arası, ergenlik gelişmesini içine alan ilk gençlik dönemi olarak tanımlanır. 15-21 yaş arası asıl gençlik dönemidir, 21-25 yaşarası da uzamış gençlik olarak bilinir. Birleşmiş Milletler Örgütü'nün tanımına göre "genç, 15 ile 25 yaşları arasında, öğrenim gören hayatını kazanmak için çalışmayan ve ayrı bir konutu bulunmayan kişidir." Bu tanıma göre genç cinsel, bedensel olgunlaşmasını tamamlamış, ancak bağımsızlığını kazanıp erişkinler arasına katılmamış kişidir. Görüldüğü gibi gençlik, hem biyolojik ve ruhsal hem de toplumsal bir kavramdır. Bu dönem, çoğu zaman ve çok kimselerce formal olmayan bir görüş açısıyla kabul edilen, fiziksel ve psikolojik özelliklerini bildiğimiz veya sosyal durumlarının düşünüldüğü gibi değerlendirilmesine dayanır. Nitekim özellikle psikolojik gelişmelerin keşfine göre genç insanların deneyim ve davranışları, onların sahip oldukları egoların ve içinde buldukları çevrenin etkisiyle biçimlendiğini ortaya koymuştur. Yani gençlerin tutum ve davranışlarının değer yargılarını belirleyen etkenler, hem biyolojik, hem ruhsal ve hem de sosyal içeriklidirler.

Teknoloji sözcüğünü salt bir isim olarak söylemek belki çok kolaydır. Ancak teknolojinin kavram olarak ne anlama geldiğini ifade etmek daha zordur. Kaldı ki, herkes teknolojinin ne olduğunu bilir. Örneğin kimileri, teknolojiyi makineler, arabalar, buzdolapları, fabrikalar, hammaddenin ürüne dönüştürülmesi aşamaları, kitle iletişimi, bilgisayarlar, uzay araçları, tanklar, savaş ve atom bombaları olarak düşünür. Hatta şu sıralarda, biyolojik ya da kimyasal bombalar da gündemde. Görüldüğü gibi teknolojinin kendisi ideolojik gelişmelere uygun (hassas) bir kavram olduğu için "teknoloji" terimi çok geniş bir biçimde algılanabilmekte ve anlam kazanmaktadır. Bu nedenle insanlar teknolojiyi algılamalarına ve dolayısıyla teknolojiye karşı tutumlarına göre iki gruba ayrılmaktadır. Bu gruplar teknolojiye hayran, hevesli olanlar ve karşı olanlardır. Etimolojik olarak inceleyecek olursak, teknoloji eski Yunanlılarda sanat, bilim, yetenek ve zanaat anlamına gelen "*tekhné*" kelimesinden gelir. "*Tekhnikos*" ise hünerli ve becerikli ürün anlamına gelmektedir. 18. Yüzyıl boyunca makinelerdeki teknolojik gelişim ve buhar gücünün kullanımı ile teknoloji mühendislik alanında yaygınlaşmış, meydana gelen gelişmeler doğal bilimlerin buluşları ile desteklenmiş, yeni materyaller icat edilmiş ve bazen doğaya zarar vermek pahasına insanlığın hizmetine sunulmuştur. Bu olgudan ortaya önemli bir görüş çıkmaktadır. Bu görüşe göre: Teknoloji her zaman insanla ilgili ve insan ürünüdür. Bu insan, teknolojiyi yaratmakta, böylece kendini ve doğal çevresini değiştirmektedir. Görüldüğü gibi teknoloji insan tarafından yaratılan bir üründür, bir çevredir. Ne var ki, bu çevre doğa üzerine dayanmasına karşın bazen doğaya zıt bir tablo çizer.

İnsan olmanın iki yönü vardır. Birincisi, içinde yaşanılan dünyanın bir parçası olmak, ikincisi ise insanın kendisini doğrulaması, yani kendini gerçekleştirmesidir. Kuşkusuz bu iki durumun varlığı birbirini etkiler. Dünya içerisinde var olması şekliyle insanoğlu teknolojiyi doğanın yanında yeni bir çevre gibi yaratmış ve ayrıca kendi bireyselliğini değiştirmiştir. Dünya üzerinde teknoloji ile yaşamak, iki farklı kavramı gündeme getirmektedir. Bunlar, "süreç" olarak teknoloji ve "ürün" olarak teknoloji kavramlarıdır.

Süreç olarak teknoloji: Araştırmaların gösterdiği kadarıyla, insanoğlu kendi tercihlerine göre çevresini dil, bilgi ve yetenekler aracılığı ile değiştirir. Şu andan ve bulunduğu ortamdan memnun olmaz, doyuma ulaşmaz. Sahip olduğu merak, hayal gücü ve yaratıcılık, gelecek için planlar hazırlamasını yüreklendirir. Böylece insanoğlu "üreten insan" haline gelir. Yaratıcı zekası, teknoloji zekasına dönüşür. Zaman ve mekan ile sınırlanmış olan varlığını genişletir. Zaman ve mekan dışına çıkar. Çekiç elinden kuvvetlidir, yay ve mızrakla eliyle ulaşamayacağı daha uzak mesafeye ulaşır. Tekerleğin icadından, ateşten yararlanmaya; buhar makinelerinden nükleer istasyonlara, bilgisayara, uzay araçlarına kadar varlığını genişletir. Bu nedenle insanın varlığının temel karakteri, teknolojik düşünmesi ve teknolojik yaratıcılığıdır.

Ürün olarak teknoloji: Yeryüzündeki bütün ürünler, üreten insanın başarılarıdır. Üreten insan aynı zamanda aletler, makineler, giysiler, evler, fabrikalar, televizyon setleri gibi yeni buluş ve gelişmeleri tekrar tekrar kullanan kişidir. Nitekim insanlık tarihi insanoğlunun ürettiği ve kullandığı ürünlere göre sınırlandırılarak çeşitli dönemlere ayrılmıştır. Örneğin, Taş Devri, Bronz Çağı, Demir Çağı, Endüstri Çağı, Uzay Çağı vb. Tarihsel süreçte, belli çağlarda belli bir takım gereksinimlerin karşılanması için üretilen teknoloji ne yazık ki zamanla makinelerin ve teknolojik ürünlerin nicelik ve nitelik bakımından patlama noktasına gelmesi üzerine zengin ve fakir topluluklar arasında keskin bir ayrımın oluşmasına yol açmıştır.

Ürün ve daha fazla kâr insanoğlundan daha önemli oldu ve bu da yeni bir eleştiri başlattı. Bu eleştiriye göre, teknoloji insani değerlerin önüne geçmekte, insanlığı tehlikelerden korumamakta, insanları kendi iç dünyalarından uzaklaştırmakta ve hatta yok etmektedir. Giderek teknoloji insanoğlunun yaşamının kurallarını bile belirlemektedir. Yaratıcılığı, zekası ve kişiliği ile insanoğlu aydınlanma çağı boyunca teknolojiyi yaşatmak için önünü açmış olmasına karşın, bu teknoloji kendisini üreten insanoğluna önem vermemektedir. Sonuç olarak insanoğlu bir ikilem ile karşı karşıyadır. Bir tarafta merakı, yetenekleri ve icatlar yoluyla sürekli gelişen ve mükemmelleşen kendi yarattığı teknoloji; diğer tarafta yaratmış olduğu bu teknolojinin kendi yaşamındaki olumsuz sonuçlarını ve zararlarını fark etmesi.

Özetle, antropolojik açıdan teknoloji, insanoğlunun merakıyla, zekasıyla, diliyle, yetenekleriyle, hayal gücü ile gelişmektedir. Başka bir anlatımla, teknolojik yenilikler, buluşlar insanoğluluyla başlamış ve onun varlığı ile oluşmuştur. Kimse insanoğlunu bir şeyleri yaratması, icat etmesi ve keşfetmesi konusunda zorlamamıştır.

Teknolojinin ürün olarak çalışma süreçlerinde uygulanması yaşamın niteliğini arttırmıştır. Teknolojiye düşman olsak bile hangimiz elektriksiz, arabasız olmayı ister ve özellikle sağlığımız ve kaliteli bir yaşam için gerekli olan teknolojiden vazgeçebiliriz?

Bir yandan insanların yaşam kalitesinin gelişmesine hizmet eden öte yandan insan yaşamını tehlikeye sokup zarar veren teknoloji hakkında bir ikilemde kalınmaması olanaklı mıdır? Başka bir soru ise süreç olarak teknoloji ile ürün olarak teknoloji arasındaki bağın varlığına ilişkindir. Daha fazla ürün geliştirilirse yeni gelişmelerdeki süreçlerde bu ürünler daha fazla kullanılacaktır. Bu etkileşimde bir limit olacak mı? Olmaz ise insanlığın karşılaşacağı sorunlar neler olacaktır?

Bu bildirimizde yanıt aramaya çalıştığımız bir başka soru ise şudur: "Genç kuşaklar teknoloji hakkında ne düşünüyorlar ve bu teknolojik dünyada nasıl davranıyorlar?"

Hepimizin bildiği gibi özellikle çağımızda genç kuşaklar teknoloji ile büyümektedirler. Hatta tüp bebek vb. yöntemlerle (klonlama) teknolojinin bir ürünü de olmaktadır. Öyle ki, dünyanın hemen her yerinde göreceli olarak teknoloji gençlerin en yakın çevresinde, kentlerde, klimalı ofislerde, her bir makinenin bulunduğu mağazalarda yer almaktadır. Hatta bu teknolojik dünyada insanoğlunun kendisinden başka doğa ile ilgili hiçbir işi kalmadı da denilebilir. Bu bağlamda kafamızda aşağıdaki üç soru oluşmaktadır:

- Yeni kuşaklar teknoloji hakkında ne biliyor?
- Teknoloji ürünlerinin yapımında ne kullanılıyor?
- Teknoloji dünyasında teknolojinin durumu nedir?

Bu sorulara yanıt ararken, "Teknolojik zeka ve teknolojinin kullanılması," konusuna açıklık getirmekte yarar görüyoruz.

Genelde teknolojik akıl, teknolojik problemleri, teknolojik aletleri kullanmadaki ve teknolojik akıllı geliştirmedeki yolları anlamak ve uygulamak olarak düşünülür. Pratikteki deneyimler gösteriyor ki genç kuşaklar teknolojiyle daha fazla ilgili ve teknolojik kurslara katılarak kendilerini daha da geliştiriyor. Örneğin beş yaşındaki çocuklar hiçbir zorluk çekmeden telefonla arkadaşlarıyla konuşabiliyorlar. Otomatik aletler, televizyon vb. araçlar çocuklar ve gençlik çağı için günlük yaşamın bir parçasıdır. Sürücü ehliyeti sahiplerinin yarısı 20'li yaşlardaki insanlardan oluşmaktadır.

Günümüz gençlerinin kendilerine özgü bir iletişim araçları davranışları sergilediğini gözlemekteyiz. Zira kitlesel iletişim araçları birer teknoloji ürünüdürler. Bu durum gençlerin entelektüel becerilerini ve değer yargılarını doğrudan etkilemektedir.

Genç Kuşağın Teknolojiye Karşı Tutumları

Tutumlar, bireyin bilişsel ve duygusal deneyimleri ile oluşan, karşılaştığı sorunlar hakkında fikirler içeren psikolojik ve sosyal fonksiyonlardır. Tutumlar bilinçli ya da bazen bilinç dışı olarak kişinin gerçek davranışlarını kontrol ederler. Nitekim gençlerin teknolojiye karşı tutumları konusunda yapılan araştırmalar aşağıdaki başlıklar altında özetlenebilecek çeşitlilik göstermektedir.

1. İdeolojik Retçiler Grubu

Bu gruba giren gençler nükleer güç istasyonlarına, otoyol yapımlarına karşı çıkarlar; hava kirliliği ve gürültü ile savaşırlar. Tutumlarının açıklaması neo-Markisizim yaklaşıma dayandırılır. Bu yaklaşıma göre teknoloji aşırı verimlilik veya güçle elde edilmektedir. Teknik uzmanlaşmayla sağlanan yüksek verim insanı kendisine yabancılaştırmaktadır. Ürün sadece elit kapitalist bir topluma hizmet etmektedir. Dolayısıyla üretimi reddetmek teknolojiyi reddetmek anlamına

gelmektedir. Bu nedenle bu gruba giren gençler bütün bu yıkıcı ekonomik koşullar için teknolojiyi suçluyorlar.

2. Gerici Gruplar

Bu gençler, mekanik dünyanın sağladığı ve bu tür yaşam koşullarından rahatsız olanlardır. Onlar özellikle Avrupa'da merkezi Avrupa sloganıyla bir araya gelmişlerdir. Kendi müzikleri, literatürleri, modaları ve saç şekilleriyle bir yaşam kültürü geliştirirler. Bizim toplumumuzda ise Aczmendi tarikatına mensup olanları örnek verebiliriz. Bazen alternatif yaşam formlarında komünler halinde, elektrik ve su olmadan yaşarlar. Yazlarını İsviçre Alpplerinde geçirirler. Kendilerine ait tıbbi ve psikolojik eğitimleri vardır. Onlar sadece bedenlerini ve ruhlarını beraber tutabilecek şeyleri üretirler.

3. Eleştiren Katılımcılar Grubu

Bu grup, nükleer güç istasyonlarının, su ve hava kirliliğinin yoğun trafiğin tehlikelerini açıkça ve bilinçli olarak gören ve aktif gösterilerle tepki veren gençlerdir. Ancak taşımıcılık, sağlık ve günlük yaşamda teknolojinin üstünlüğünün ve yararlarının farkındadırlar. Onlar ayrıca teknolojiye ilgi de duyarlar. Hatta bazen teknik yapılarda veya köprülerdeki güzelliği takdir ederler.

4. Kararsızlar Grubu

Bu gençler, eleştirmeden ve düşünmeden teknolojinin bütün olanaklarından sonuna kadar yararlanmak isterler. Derin düşünmedikleri için, bazen reddedici olup nükleer güç istasyonlarına, arabalara, aşırı betonlaşmaya karşı çıkan göstericiler içinde yer alabilirler. Teknolojiye karşı gelmeleri ve aynı zamanda teknolojiyi kullanmaya devam etmeleri bu grubun bir çelişkisidir.

5. Sınır Tanımazlar Grubu

Aşırı hızı bir tutku haline getiren gençlerden söz ediyoruz. Örneğin Rockerlar kimliklerini siyah deri ceketlerinde ve motosikletlerinde bulurlar. Odalarını elektronik kayıt stüdyolarına dönüştürüp kulakları sağır edercesine yüksek dozda müzik sesiyle kedilerinden geçerler. Bu gruplar değişkendir. Duruma göre, bir gruba ya da diğerine ait olabilirler. Gencin birisi heyecanlı bir motosikletçi olmasına rağmen, Nükleer istasyonlara karşı bir protestocu olarak gösteride yer alabilir. Birey olarak bu genç yerinde duramaz, istikrarsızdır. Teknolojik dünyaya karşı tavrında benzer bir görünüm sergilemezler. Bakış açıları çok fazla ve geniştir.

Teknolojik Dünya, Gençliğin Gelişimi İçin Zararlı Mı?

Bilindiği gibi gençler henüz gelişimini tamamlamamış kişilerdir. 12 ve 16 yaş arasındaki erken yaşlarda duygusal yükselme ve düşüşle bağlantılı olarak cinsel olgunluk gelişir.

Aktiviteye ve maceraya karşı güçlü bir dürtü, merak hissi ile desteklenir. 16-20 yaş arasında fiziksel gelişim olgunluğa ulaşır. Genç yavaş yavaş toplumdaki yerini alır. Bu yeni toplum alanındaki yeni rolleri üstlenirken dinsel şüpheler, sosyal normlar, bağımsız ahlaki yargılar ve hükümler sıklıkla birbiriyle çarpışırlar. Normal eğilimin yoksun olduğu bu dönemde aileye bağlılığın yanında kendi içine veya dışarıya yönelimi söz konusudur.

Teknolojik dünyanın genci yetişkinlik yolunda etkileyeceği ve değiştireceği varsayılır. Yaşam teknoloji sayesinde genç için artan bir şekilde kolay hale gelmiştir. Fakat acaba bu onların iç problemlerinin çözümünde yardımcı olur mu? Kişiliğin bireysel tarafına baktığımızda birkaç önemli nokta görürüz:

İhtiyaçların Yapısı: Gençlikte cinsellik, genç kişiliğin yaşamında yeni bir varlık biçimi olarak bir kırılma noktasıdır. Medya tarafından cinsellik sıklıkla uyandırılır. Son yıllarda cinsel olgunluğun erken yaşlarda kazanıldığı kanıtlanmıştır. Çoğunlukla kabul gören kamuya göre; teknik dünya erken yaşlarda cinselliğin gelişmesine neden olacak hormonlar üretmektedir. 12 yaş kızların yaklaşık olarak üçte biri cinsel olarak olgundurlar. Bu nedenle cinsel olgunluk son yıllarda daha önceki nesillere göre daha çok gelişmiştir.

Teknolojik Araçlar Motive Eder: Makineler gerekli insan aktivitelerini üstlenir. Bu nedenle zihinsel sağlık için zorunlu olan bağımsız, kendiliğinden yaratma özelliğini, aktivite geliştirme becerisini ve bir olayın çözümlenmesi becerisini geliştirmesini engeller.

Bu temel ihtiyaçların azalması durumsal olarak alternatif davranışlar, kavga ve şiddet gibi yedek çıkış yollarına neden olmaktadır. Genç fazla enerjisini yönlendirmek için farklı yollar bulur.

Duygusal Alan: Burada genç sıklıkla kendini emniyetsiz hisseder. Onlar duygularının ne kadarını, nerede ve hangi yolla açığa çıkarmaları gerektiğini bilmezler. Teknolojik dünya genci kendine daha az egemen ve kuşkucu yapar, daha az ait olma duygusu hissine neden olur. Aynı zamanda, toplum onlara daha önceki nesillere yasaklanmış olan duygularını sergilemek için izin verir. Buna örnek olarak erken duygusal karşı cins arkadaşlığını verebiliriz. Medya gençlere dünyada olanlara duygusal açıdan bakmaları için izin verir. Aynı zamanda genç, eğitimini tamamladıktan sonra bir işe girme konusunda (nükleer tehlikeler vb konularda) yeni meraklarla kuşatılır.

Normatif-İrade Alanı: Bu alan en güçlü etkilerin hissedildiği, deneyim ve görüşlere dayanan değerler ve normlar tarafından kontrol edilen davranışlarımızın yer aldığı bir alandır. Hangi kurallar daha geçerlidir? Genç, değer ve normların kendi sistemine doğru giden yolu kendi bulur. Ancak değerlerin ve normların göreceliği, genci kendi dünya ve insanlık görüşünü oluşturabilmesi konusunda zor duruma sokar. Bu nedenle gençler aile ve toplumun normları ile çatışmalar yaşarlar.

Bilişsel Alan: Bugün görüyoruz ki teknik bilgi, teknik anlayış ve teknik zeka hayatta kalmak için gereklidir. Bu çocuk için elektrik priziyle başlar; trafikte, sporda, boş zamanlarda ve işte doğru teknik davranışlarla devam eder. Teknik yardımcılarla yürümeyen hiçbir iş yoktur.

Sosyal Davranış: Teknoloji bizim arkadaşlarımızla daha kolay ve emniyetli ilişki kurmamızı sağlar. Çocuklar özgürce ve sınırlamanın dışında telefonu kullanırlar. Bununla birlikte iletişim medyası arkadaşlarla olan iletişimimizin zayıflamasına, kopmasına neden olur. Böylece genç, dinleyici veya konuşmacılardan izole edilir.

Özet olarak şunu söyleyebiliriz ki; teknoloji yeni deneyim, beceri ve davranış biçimleri kazandırmaktadır. Fakat aynı zamanda sosyal ilişkilerde, duygusal ve ihtiyaç alanında bir engel teşkil etmektedir.

Temel olarak teknolojinin değerlendirilmesi felsefi bir problemdir. Eğitim devamlı olarak insanoğlunun, insan varlığının işlevsel sorunlara verilen cevaplarla sınırlandırılırken, eğitimciler, yetişkinler "teknoloji nedir?", "teknoloji insan varlığını nasıl etkiler?" sorunları üzerinde düşünmelidirler.

Sonuçta teknoloji, deneyim ve davranışlarını karşılıklı olarak kontrol eden insan tarafından yaratılan bir çevredir. Biz araçları kullanmayı öğrenirken dilin işlevsel kalitesini, zekayı, yaratıcılığı, beceri ve merakı geliştirmeliyiz. Teknoloji yaşam kalitesini arttırır ve daha fazla ilerleyiş sağlar, yeni meraklar ve çelişkiler, çatışmalar yaratır. Bu çatışma ve çelişkilerle yaşamın yıkımına da neden olabilir. Bu nedenle teknolojik yaşama uyum konusunda bir eğitim gereksinimi söz konusu olabilir.

Eğitim Aracılığıyla Ne Yapmalı? ve Ne Yapılabilir?

Doğa bilimleri, matematik ve teknoloji sadece insanın çevresinde değil, aynı zamanda insanın kişiliğinin tüm alanlarında radikal bir değişiklik etkisine sahiptir. Genç kişi açık ve şüpheli bir beyinle teknoloji dünyası ile yüz yüze kaldığında, eğitime önemli bir görev düşer. Bu değerlendirmeden yola çıkarak biz teknolojik olgunluğa doğru bir eğitimi amaçlamalıyız. Teknolojiye karşı davranış ve tavırlarımızla gençliğe model olmalıyız.

Doğal bilim ile teknoloji arasındaki bağlantıları izleyerek bilimsel bulgular teknolojiye uygulanmalı ve bu uygulamaların etkileri sadece teknolojik alanda değil aynı zamanda sosyal alanda da belirlenmelidir.

Belirtmek gerekir ki tarih sadece kavgalar ve güç mücadeleleri tarihi değildir. Aynı zamanda insanların bilgi ve becerileriyle yapıp ettikleridir. Genç nesiller teknolojik bir dünyada yaşamaktadır. Bu dünya onların kişisel yorumu ve bireysel kimliklerinin parçası olmalıdır. Genç, teknolojinin yaşamı tehdidi konusunda tartışmalıdır. Onlar birkaç istisna dışında teknolojinin avantajlarından hoşlanırlar. Teknolojiyi geliştiren insanlığın problemlerini izleyen gençler, teknolojik olgunluğa doğru ancak eğitim sayesinde ulaşır. Teknolojik olgunluğa ulaşmada yetişkinlerin anlayış ve yardımına ihtiyaçları vardır. Bu da ancak barışçı demokratik ve yaşama hakkına saygıyı ön planda tutan bir insanlık oluşturma idealini gerçekleştirecek değerler kazandırılarak başarılabilir bir eğitim sistemi ile mümkün olabilir.

Eğer yeni kuşakları makinenin esiri olmasını engelleyecek olan teknolojik ilerlemeleri izlemeye hazırlamıyorsak, bir felakete koşuyoruz demektir. İnsan teknolojinin yaratıcısı ve sahibi olarak kalmak zorundadır. Teknolojinin esiri ve mağduru değil.

Kaynaklar

- **ASLAN, A.K.** Çağdaş İnsan Yetiştirmede Geleceğin Eğitimi İçin Bir Öneri. "EĞİTİMDE NİTELİK GELİŞTİRME" Eğitimde Arayışlar 1.Sempozyumu Bildiri Metinleri 13-14 Nisan 1991.
- **BAREAU, A.** Ark. Propositions Pour L'Enseignement de L'Avenir, Document (La Matin, 29 Mars, 1985.)
- **FAURE, E.** "Education et destin de l'homme", Apprendre A Etre, Fayard-UNESCO, 1972.
- **MIALARET, G.** "Problems actuels de l'éducation nouvelle", Education Nouvelle ef Monde Moderne, PUF, 1966.
- **WIDMER, K.** Youth and Technology, EDUCATION, Volume 25, Institute for Scientific Co-Operation, TÜBİNGEN, 1978.
- **YÖRÜKOĞLU, A.** Gençlik Çağı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1986, Ankara.